

KOLIE

Ročníková práce

Školní rok 2024/2025

Školní rok:	2024/2025
Autor:	Lucie Zukalová, 9.B
Konzultant:	Mgr. Michal Kala

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem tuto ročníkovou práci vypracovala samostatně a použila jen uvedené zdroje.

V Karolíně dne 25. 5. 2025

Lucie Zukalová

Poděkování

Ráda bych tímto poděkovala svému konzultantovi Mgr. Michalovi Kalovi za rady a vstřícnost při konzultacích a vypracování ročníkové práce.

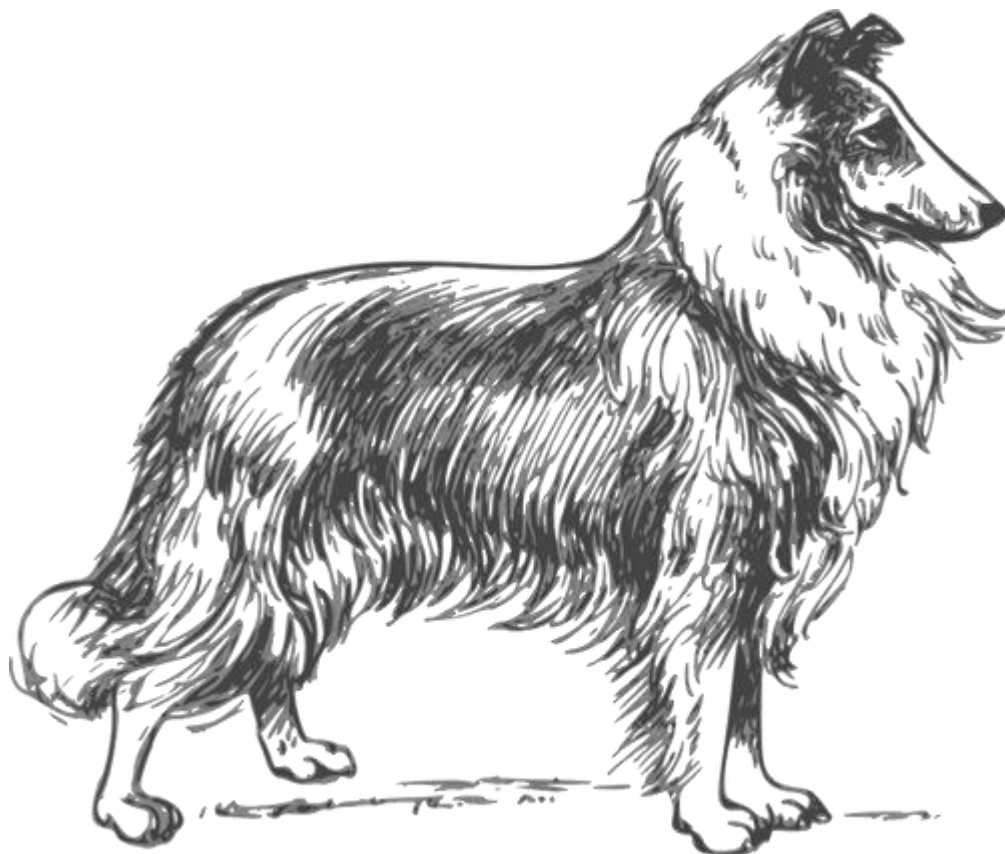
Obsah

Obsah

Prohlášení.....	2
Poděkování.....	3
Obsah	4
Úvod	5
Kolie.....	6
Standart	8
Celkový vzhled	8
Velikost a váha	8
Srst.....	8
Další znaky.....	9
Zbarevní a křížení dle FCI	9
Zlatá(sobolí)	10
Trikolorní kolie.....	10
Blue merle	11
Zajímavost	11
Charakteristika	12
Film Lassie	13
Já a Ralf	15
Závěr	17
Resume	17
Zdroje	18

Úvod

Kolie jsou oblíbeným plemenem psů, které se vyznačují svou inteligencí, krásným vzhledem a všestranností. Tato ročníková práce by měla představit hlavní typy kolií, její historii, povahu, vzhled, zajímavosti a jaké je využití v dnešní době. Práce je určena nejen milovníkům psů, ale také všem, kteří se chtějí o tomto plemeni dozvědět více.

Obr. 1 Obrys kolie

Kolie

Kolie neboli skotský ovčák pochází ze Skotska, kde byla využívána jako pastevecký pes. Jeho původním využití bylo pasení a zahánění stád ovcí, tak také hlídání domácích zvířat před zloději.

Název kolie je odvozeno od slova „coalley“ což byly skotské ovce s černou hlavou. Černé hlavy ovcí v barvě černého uhlí v překladu „coal“ Psy pasoucí tyto ovce proto nazývali coalley dogs, později coalley, pak colly a nyní kolie. Další teorie tvrdí, že slovo „collie“ je odvozeno z keltského výrazu pro užitečný, kterým tito psi bezpochyby byli.

První zmínky o tomto plemeni se objevili již v 18.století. Na výstavě se poprvé ukázaly v roce 1860 v Birminghamu (Anglie). Jednalo se o pět psů, ale cenu dostala pouze jediná fena. První chovatelský klub vznikl později, a to v roce 1881 a byl tak stanoven první oficiální standard plemene. Postupně se tak vyčlenily dva druhy kolii a to dlouhosrstá a krátkosrstá. Dlouhosrstá kolie však stále patří k těm oblíbenějším pro svůj elegantní vzhled.

Obr. 2 Kolie dlouhosrstá

Největší slávy se kolii dostalo díky Britské královně Viktorii (narození 24.května.1819úmrtí ve věku 81 let 22.ledna 1901, doba její vlády trvala 64let), která se během svých pobytů na skotském hradu Balmoral (hrad ve Skotsku) zamilovala do těchto nádherných psů. Dostala tehdy kolii darem a natolik ji okouzila, že si zakoupila několik jedinců do svého království. Způsobila tím doslova koliománii a kolii chtěl prakticky každý, kdo v té době něco znamenal. Právě díky královně Viktorii se kolie dostala na výstavy psů, kde začala být oceňována nejen pro své pracovní schopnosti, ale i pro svůj elegantní vzhled. Velká popularita však způsobila i velké množení psů a v 60 letech 20.století, byli již kolie mnohem větší než prvotní psi. Také již nesloužili ve většině případů k původním účelům k pasení stád ovcí. Nahradily je border kolie. V současnosti jsou kolie využívány spíše jako společenské plemeno.

Do Československa byly dovezeny zhruba před 100lety. První klub chovatelů u nás byl založen v roce 1947 a funguje dodnes. Tehdy se sešlo sedmnáct majitelů kolií, aby dali základ k utvoření speciálního klubu „Klub chovatelů skotských ovčáků – collií a sheltí“. Nyní máme v České republice dva kluby kteří se věnují těmto psům. Druhý je „Moravskoslezský

Obr. 3 Kolie krátkosrstá

klub chovatel collií a sheltí, z.s.“ První jedinec a odchované vrhy již není možné dohledat, protože veškeré dokumenty shořely.

Obr. 4 Klub chovatelů Collií a Sheltíí

Obr. 5 Moravskoslezský klub chovatelů collií a sheltíí.

Standart

Plemeno se dělí na dvě varianty, a to kolie dlouhosrstá a krátkosrstá. Obě varianty mají společný původ, velmi podobnou povahu a až na délku srsti podobný vzhled.

Celkový vzhled

Kolie je středně velký až větší pes. Pohyb má plynulý, lehký a ladný. Hlava je typická dlouhá a štíhlá s jemným výrazem a mandlovýma očima.

Obr. 6 Kolie dlouhosrstá

Velikost a váha

Psi mají v kohoutku 56-61 cm a váží 20–29 kg. Feny mají v kohoutku 51–56 cm a váží 18–25 kg.

Srst

Dlouhosrstá kolie – má velmi hustou, rovnou a dlouhou srst. Podsada je jemná, ale hustá proto dobře chrání před počasím.

Krátkosrstá kolie – má srst krátkou, hladkou a přilehlou k tělu. Také má hustou podsadu, která chrání.

Další znaky

Oči – jsou středně velké ve tvaru madle a většinou jsou tmavé

Uši – jsou malé, v klidu položené dozadu, při pozornosti se ale naklánějí dopředu

Ocas – je dlouhý, v klidu je nesen nízko, ale s lehce zvednutou špičkou. Při vzrušení může být nesen výše

Obr. 7 Kolie krátkosrstá

Zbarevní a křížení dle FCI

FCI – Federation Cynologique Internationale je mezinárodní kynologická organizace, která vznikla v roce 1911. Jejími členy je 93 států.

V zařazení FCI patří kolie do skupiny 1 – Ovčácká, pastevecká a honácká plemena, Sekce 1 – Ovčáci a číslo standardu 156.

Všechna plemena psů jsou v rámci mezinárodní kynologické federace FCI rozdělena do deseti skupin. Jedenáctou skupinou tvoří psi plemen zatím neuznaných (N), avšak čekajících na uznání organizace. FCI dává základní pravidla chovu psů a schvaluje standardy jednotlivých plemen a tím pádem i standard kolie. Do této skupiny, kde je i kolie patří dalších 52 plemen psů. Mezi známá plemena to je například Německý

ovčák, Border kolie, Belgický ovčák, Bobtail, Briard a také Sheltie, která se dá snadno zaměnit za kolii, je však mnohem menší.

FCI uznává tři základní barvy u kolii, a to zlatou nebo-li sobolí, trikolorní a blue merle.

Zlatá(sobolí) barva jsou všechny odstíny od světle zlaté po sytě mahagonovou.

Tito jedinci se mohou křížit se zlatým či trikolorním protějškem. V závislosti na protějšku mohou mít štěňata zlatá či trikolorní.

obr. 8 Kolie dlouhosrstá - zlatá

Trikolorní kolie převládá černá se světle hnědými znaky na hlavě a končetinách. Tito jedinci se mohou křížit jako jediná se všemi barvami kolíí. Takže křížením zlaté jsou štěňata zlatá či trikolorní, křížením blue merle mohou být opět trikolorní či blue merle. U dvou jedinců stejné barvy, budou i štěňata té barvy.

Obr. 9 Kolie dlouhosrstá - trikolorní

Blue merle je stříbřitě modrá barva s černými skvrnami, které mohou ale úplně chybět. Pouze u tohoto zbarvení jsou možné i modré oči. Tato kolie se ovšem může křížit pouze s trikolorním protějškem. Štěňata pak jsou buď trikolorní nebo blue merle. Křížení dvou jedinců blue merle se nedělá a u nás je i zakázáno. Tato barva je sice velice atraktivní, ale při křížení dvou blue merle hrozí genetické zdravotní riziko v podobě anomálií zraku a sluchu. (bohužel v množínách i toto křížení není výjimkou)

Obr. 10 Kolie dlouhosrstá – blue merle

U všech barevných variant je typická bílá kresba v oblasti límce, náprsenky, špičky ocasu a bílých tlapek.

Zajímavost

U nás jen výjimečně, ale v zahraničí, především v Americe, je možné setkat se i s jinými barvami kolí. Tyto kolie nejsou chovány pod FCI klubem, ale pod AKC American Kennel Clubem, který má pro kolie rozdílný standard, a to nejen v jejich zbarvení. Jsou to americké kolie, které nejsou v Evropě příliš rozšířené. Americká kolie není v ČR uznána jako samostatné plemeno a

je jich u nás jen málo. První vrh amerických kolí u nás se narodil v roce 2015 v chovatelské stanici Lugaru paní Lucie Andrysíkové. Momentálně je to jediná chovná stanice v ČR.

Americké kolie jsou vyšší až o 10 cm než kolie evropské a mají silnější kostru, jelikož se dříve používaly i do zápřahu jako tažní psi. Další zajímavostí je, že kolie evropského typu se dělí podle srsti na dvě samostatná plemena – kolie dlouhosrstá a krátkosrstá. U amerických kolí se obě osrstěné varianty standardně mísí mezi sebou a berou se

jako jedno plemeno. Americké kolie mají deset standardních zbarvení a kolie evropského typu jen tři zbarvení. Co se týká srsti, u amerických kolí není tak huňatá a většinou má minimální podsadu nebo úplně chybí.

Charakteristika

Kolie patří mezi nejoblíbenější rodinná plemena, a to hlavně díky své povaze. Často jsou považovány jako velmi citlivý a empatičtí psi. Mají přirozenou zálibu v dětech a je skvělým mazlíčkem pro celou rodinu. Jejich přátelská, ochránářská a příjemná povaha dělá z kolie vynikajícího společníka jak pro rodiny s dětmi, tak pro starší či aktivní lidi.

Obr. 11 Dítě a kolie

Kolie je velmi inteligentní, citlivá a vnímavá. Dokáže i vycítit charakter člověka, to znamená že od nějakých lidí se nechá hladit, k některým je neutrální, ale k lidem se špatným úmyslem dokáže být velmi nepříjemný.

Obr. 12 Kolie dlouhosrstá

Toto plemeno se učí velmi rychle a s radostí. I když je kolie vhodná i pro začátečníky, neznamená to, že se hodí pro všechny. Nesnáší totiž tvrdé fyzické i psychické zacházení a prostředí bez lásky. Sice to nejsou úplně nejlepší hlídací psi, ale budou výhružně štěkat, když se cizí nebo neznámá tvář přiblíží k jejich domu. Docela snadno se umí přizpůsobit různým prostředím.

Mnoho lidí věří, že kolie je svými majiteli schopna navázat telepatický vztah. Zdá se že i vědí, kdy přijede některý člen rodiny domů, a to dříve než kdokoli jiný.

Soužití s ostatními zvířaty v domácnosti je bezproblémové. Chová se k nim přátelsky, ale co se týká třeba slepic, ty má tendenci honit a štěkat na ně.

Poslušná povaha dělá kolií ideální kandidáty na bezpočet činností. Také úspěšně soutěží v poslušnosti, pastevectví, agility, dogdancingu a na výstavách psů.

Celkově jsou mimořádně bystré a výcvik je pro ně většinou velmi snadný.

Film Lassie

Film Lassie je dojemný román, který se začal natáčet na začátku roku 1942 a v kinech se poprvé ukázal 7. října roku 1943 v New Yorku a do celonárodní distribuce se dostal v 1. prosince 1943 . Natáčel se v Kalifornii a ve státu Washington. Je to vůbec první film o slavné fence Lassie, která se později stala ikonou psích filmů. Tento film je přeložen do více než 15 jazyků.

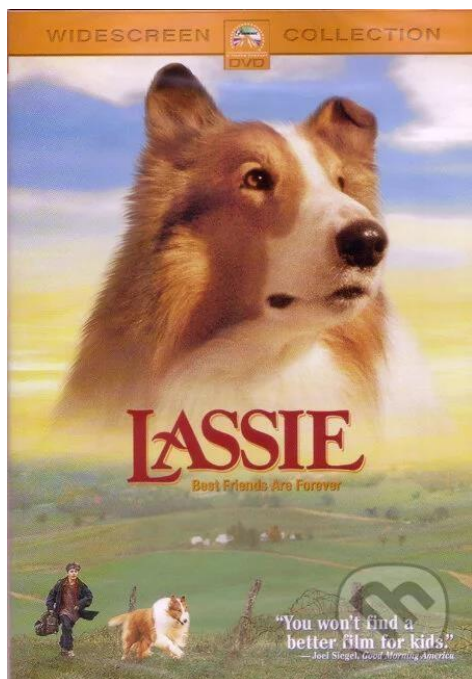
Obr. 13 Lassie

Režisérem byl Fred M. Wilcox a hlavní roli chlapec, který se s Lassie skamarádí, hrál ho tehdy velmi mladý herec Roddy McDowall. Hvězdou celého filmu je ale Lassie, zajímavostí je že jí nehrála fena ale pes který se jmenoval Pal. Filmaři ho vybrali, protože měl krásnou, dlouhou srst a před kamerou vypadal opravdu majestátně. Další zajímavostí je, že Pal původně neměl být hlavní hvězdou. Na začátku byl vybrán jiný pes, ale když měly začít složitější scény s vodou, nechtěl do řeky skočit. Pal naopak skočil bez váhání, a tak si získal srdce režiséra i celé natáčejícího týmu. Od té doby už byl hlavní Lassie on.

Film byl natočen podle knížky "Lassie Come-Home", kterou napsal spisovatel Eric Knight. Ta vyšla v roce 1940 a měla obrovský úspěch, takže bylo celkem jasné, že se z ní stane film

Film vypráví dojemný příběh chlapce jménem Joe a jeho věrné kolie Lassie. Joeova rodina se kvůli chudobě musí vzdát své milované feny a prodat ji bohatému vévodovi. Lassie ale svého pána nikdy nezapomene a vydává se na dlouhou a nebezpečnou cestu zpět domů přes celou Anglii. Překonává překážky, nebezpečí i vyčerpání jen aby znovu našla chlapce, kterého miluje.

Zajímavé je, že kvůli tomu, jak moc se film lidem líbil, vzniklo v dalších letech spousta pokračování, televizních seriálů. Jeden z novějších – evropská verze filmu s názvem "Lassie – přátelství navždy" byl natočen v roce 2020 v Německu, konkrétně v krásné krajině Bavorska a Jižního Tyrolska. Tam Lassie znovu zažívá velké dobrodružství s chlapcem jménem Florian.

Obr. 14 Film Lassie

Tento film přinesl plemenu dlouhosrstá kolie celosvětovou slávu. Lessie se stala symbolem věrnosti a odvahy, což vedlo k velkému zájmu o toto plemeno.

Já a Ralf

Sama mám doma jednu kolií dlouhosrstou. Je to pes který se jmenuje Ralf a narodil se 7. dubna 2020. Je z chovné stanici v Plané, která se jmenuje z Bohušova vrchu. Tam jsme si pro něj jeli v červnu roku 2020. Byla to jeho úplně první cesta autem, která nebyla zrovna nějak krátká, ale zvládl ji celkem dobře i když se mu v autě moc nelíbilo. Celkově cestování, když byl malý moc v oblibě neměl.

Toto plemeno jsme si vybrali protože jsme chtěli plemeno které bude klidné, nebude utíkat, na vycházkách nebude tahat a bude vhodné i pro mě, protože mně v tu dobu bylo 10 let. Zároveň jsme chtěli plemeno, které bude moct spát doma a bude vycházet s domácím králíkem. Kolie se k těmto požadavkům hodila nejlépe.

Obr.15 Já a Ralf

Obr. 16 Ralf

Nedávno oslavil své páté narozeniny a stále má spoustu energie. Od štěněte se hodně změnil, a to nemyslím jen vzhledově. Třeba začal mít rád i cestování, každý rok s námi jezdí na dovolenou a kdykoliv si sedneme do auta chce jet také. Co mu ale zůstalo je že je stále přátelský a milý k lidem, psům a také k ostatním zvířatům. Taky jako asi každý pes rád chodí na vycházky často chodíváme i s ostatními psy a celkově rád tráví čas venku. Taky si hrozně rád hraje, doma má nejraději plyšové hračky, ale venku jeho úplně nejoblíbenější hra je hra na honěnou, která nikomu krom něj moc nebaví. V čem se ale vůbec nezměnil je ve vítání. Kdykoliv někdo přijede

domů začne se radovat a u toho štěkat a vydávat nejrůznější zvuky.

Jako všichni má i on nějaké špatné vlastnosti. Mezi ně patří například to že se bojí větru. Když fouká tak není moc šťastný. Další horší vlastností je to že kdykoliv, kdy slyší motor nebo vidí nějaké kolo které se točí začne utíkat okolo něj a nejraději by to kolo snědl což není dobré, protože se mu může cokoli stát.

Co se týká jídla moc toho nesmí. Má totiž velmi citlivý žaludek. Kdykoliv mu dáme nějaké maso nebo něco na co není zvyklý je mu potom špatně. Proto mu kupujeme speciální konzervy a granule které má od stejné značky celý život.

Celkově bych ho popsala jako klidného psa, který má ale spoustu energie.

Závěr

Kolie jsou nejen krásní a přátelští psi, ale také velmi všestranní a inteligentní pracovníci. Díky své učenlivosti a klidné povaze se uplatňují jako rodinní mazlíčci, pracovní psi na farmách, záchranáři i terapeuti. Každé plemeno kolie má své specifické vlastnosti, které ho předurčují k různým aktivitám – od border kolií, které excelují v psích sportech, po dlouhosrsté kolie, které se proslavily díky Lassie jako symbol věrnosti a odvahy.

Při tvorbě této ročníkové práce jsem se naučila mnoho zajímavého o jednotlivých druzích kolií, jejich historii a o tom, jaké mají nároky na péči a výchovu. Překvapilo mě, jak složité může být zajistit koliím dostatek pohybu a mentální stimulace, a ocenila jsem, jak velkou roli mohou hrát ve společnosti například při canisterapii.

Resume

This project is about Collies. There are different types, like Rough Collie, Smooth Collie and American Collie.

Collies are smart and friendly dogs. They are good pets and can work on farms, in rescue teams, and in therapy.

I learned a lot about Collies and hope you like this project.

Zdroje

Mamka

Ivana Kudrová – majitelka výstavních kolíí

Kniha – Eva – Maria Krämer

Skupina na facebooku – dlouhosrstá kolie

BVV – vystavovatelé na psích výstavách

Chovatelská stanice z Bohušova vrchu - <https://zbohusovavrchu.cz/index.php/cs/>

<https://colliesworld.cz/>

https://cs.wikipedia.org/wiki/Kolie_dlouhosrst%C3%A1

<https://www.chlupaci.cz/magazin-psi-plemena/dlouhosrsta-kolie/>

OBRÁZKY

Obr. 1 - <https://1url.cz/9JW1t>

Obr. 2 - <https://1url.cz/JJW1r>

Obr. 3 - <https://1url.cz/uJW11>

Obr. 4 - <https://1url.cz/jJuiH>

Obr. 5 - <https://1url.cz/oJuiq>

Obr. 6 - <https://1url.cz/9JW1Q>

Obr. 7 - <https://1url.cz/WJW1i>

Obr. 8 - <https://1url.cz/DJuil>

Obr. 9 - <https://1url.cz/tJuiR>

Obr. 10 - <https://1url.cz/rJuia>

Obr. 11 - <https://shorturl.at/knDFi>

Obr. 12 - <https://shorturl.at/tkjlK>

Obr. 13 - <https://1url.cz/RJW1q>

Obr. 14 - <https://1url.cz/ZJW1E>

Obr. 15 – Galerie

Obr. 16 - Galerie